

Projektredovisning

Projektets diarienummer, namn och omfattning i tid

2009-028, Reflektera mera, 2009-11-01 - 2010-06-30

Organisation och organisationsnummer

IOGT-NTO Älvsborg 864500-7868, IOGT-NTO Skaraborg 866600-5924, IOGT-NTO Göteborg o Bohuslän 857200-7675

Projektets syfte och mål samt eventuella förändringar i förhållande till projektansökan

Syfte:

IOGT-NTO vill informera eleverna på Växa Vidarelinjen främst om alkohol och diskutera attityd till den för att åstadkomma en attitydförändring där de kan stå för sin åsikt och undvika ett beteende som får negativa konsekvenser.

Mål:

Öka kunskapsnivån hos eleverna inom områdena; alkohol, narkotika, tobak, kamratskap, rattonykterhet och relationer

Testa olika metoder för attitydpåverkan på denna målgrupp

Stärka elevernas självkänsla

Kvantitativa mål:

Genomföra 10 träffar med gruppen

Tänkta aktiviteter (kopiera texten från projektansökan)

Diskussioner med utgångspunkt från olika material

Forumteater

Analys av olika medier med fokus på våra påverkansområden

Exempel på teman för diskussionerna kommer vara:

ANT - fest, vardag, riskbruk, missbruk, socialt, ekonomiskt, politiskt, lokalt, globalt

Gemenskap - kompisar, gruppsyck, relationer, sex, rattfylla

Normer

Reklam/Media

Metod:

Samarbetsövningar

Samtal och diskussioner

Värderingsövningar

Forumteater för att testa argument och se konsekvenser i realistiska situationer

Normanalyser via medier och reklam

Vilka aktiviteter har genomförts?

Träff 1 - Information om IOGT-NTO-rörelsen

- Information om "Vad är en drog" med efterföljande diskussion, från Alkokollen, studiematerial från NBV (Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet) skrivet av Sören Eriksson

- Diskussioner kring alkohol om hur man definierar olika grader av bruk, från Alkokollen

Träff 2 - Lektion 1 från UNF:s (Ungdomens Nykterhetsförbund) skolmaterial oPåverkad, skrivet av Nicklas Kartengren

Träff 3 - Lektion 2 från UNF:s skolmaterial oPåverkad

Träff 4 - 10 frågor från frågetävlingen Drogkampen, en frågetävling med frågor om alkohol- och narkotika framtagen av Länsnykterhetsförbundet i Västra Götaland

- Varumärkesanalys, vad vill företagen att man ska förknippa med deras varumärke?

Träff 5 - Forumteater med en situation kring trafiknykterhet och kamratskap skriven av Eva Selander på Wendelsbergs folkhögskola

Förväntat resultat (kopiera texten från projektansökan)

Att öka kunskapen om olika droger och tobak
Att minska riskerna med intensivkonsumtion av alkohol
Att ha förstärkt elevernas självkänsla enskilt såväl som i grupp
Att ha testat olika metoder för attitydpåverkan, projektledaren dokumenterar efter varje träff vad som upplevts fungerat bra eller mindre bra

Kvantitativa resultat:

Att vi genomför 10 planerade träffar

Vilka resultat har uppnåtts?

Att öka kunskapen om olika droger och tobak
Då det är väldigt olika prestationsnivå på de olika eleverna i denna grupp är det svårt att dra några generella slutsatser dock noterar internatföreståndaren, Christian Kegel, att några få av eleverna ökat kunskapsnivån och kunnat relatera diskussionerna vi haft med verkliga situationer kring festande. Han uttryckte att minst 3-4 elever har tagit till sig värderingarna och kunskapen i övningarna på ett bra sätt.

Att minska riskerna med intensivkonsumtion av alkohol

Några elever har fått "aha" upplevelser i våra diskussioner och lyft nya frågor med personalen, t ex "men om jag går på fest så känns det fänigt att inte ha något i handen". Att vi pratat om alkohol som ett val och inte som något självklart har några tagit till sig. Samma personer som fått en ökad kunskap (se ovan). Antalet träffar med framförallt mindre forumteater än planerat har bidragit till att vi inte kunnat gå igenom lika många situationer som kan uppstå där alkohol finns med i bilden.

Att ha förstärkt elevernas självkänsla enskilt såväl som i grupp

Eleverna har i diskussioner och genom att få prata inför gruppen tränat på att stå för sina åsikter. På grund av tidsbrist arbetade vi inte med samarbetsövningar för grupp känslan.

Att ha testat olika metoder för attitydpåverkan, projektledaren dokumenterar efter varje träff vad som upplevts fungerat bra eller mindre bra

Det bästa har varit när eleverna själva fått vara aktiva, till exempel var t.ex. forumteater en bra arbetsform eftersom det var på riktigt och de kunde sätta in det i en verklig situation. Både projektledaren och internatföreståndaren var överens om att detta var den bästa träffen. Informationen om missbruk var också givande då några var oroliga att inte "märka att de blivit beroende". Det blev en väldigt givande diskussion där eleverna delade med sig av tidigare problem och erfarenheter. Varje träff finns beskriven i bilaga 1

Kvantitativa resultat: Genomföra 10 träffar - vi har genomfört 5 träffar

Vad kunde inte genomföras?

Projektet genomförde fem av de tio planerade träffarna. Detta berodde dels på att tidsperspektivet var för optimistiskt planerat och dels att oförutsedda saker hände på skolan. En träff blev inställd för att det var för mycket snö på taket så skolan var stängd, och en annan för att det varit bråk i klassen. Projektledaren hade planerat att lägga mer tid på analys av media och reklam. Av de från början planerade två-tre tillfällena för forumteater genomfördes endast ett.

Vilka är de positiva erfarenheterna?

För det första är det en oerhört rolig grupp att arbeta med. Deltagarna är positiva och tar diskussionerna på allvar. De är även öppna om sina egna situationer. Under träffarna blev det på en gång nya diskussioner i gruppen där de reflekterar över samtalen som varit.

Personalen upplever att det är en bra arbetsform/ett bra arbetssätt som passar elevgruppen. De skulle vilja se ett fortsatt samarbete med projektet. De har också upplevt att alkohol är en stor riskfaktor för eleverna på Växa vidarelinjen varför de tycker att det borde tas upp under utbildningen, samtidigt som det är ett laddat ämne och därför är det bra när någon utifrån kommer och pratar om alkohol. Det har varit väldigt lärorikt för oss i projektledningen och vikten av att tänka igenom projektet bättre innan start är det vi tar med oss. Framförallt när det gäller hur vi mäter resultatet. Vi har uttryckt oss i kvalitativa termer men har inte något direkt att förhålla oss till, något att ta med sig inför ev. nya projekt.

Se bilaga 2

Vilka är de negativa erfarenheterna?

P g a att föreståndaren var ny för läsåret och inte hade fått projektiden överlämnad till sig blev starten inte så bra som vi önskat. Projektet hade fått uppfattningen att gruppen av deltagare skulle bestå enbart av "nya" deltagare men det var många som gick sitt andra år och därför hade gjort en del av övningarna redan föregående år. Vi måste bli bättre på att bedöma tidsåtgången. Projektet måste förankras tydligare och det måste bli bättre kommunikation innan projektet startar mellan personalen som ska vara med och projektledningen.

Se bilaga 2

Övrig information

Bilaga 1 - genomgång träff för träff med reflektioner kring metoder vi använt

Bilaga 2 - intervju med internatansvarig som varit med på några av projektets träffar

Ekonomisk redovisning (Vänligen specificera)

Kan även skrivas ut och fyllas i för hand

Tidsperiod för vilken redovisningen sker

2009-01-11 - 2010-06-30

Inkomster

	Utfall	Budget enl. projektansökan
Ansökt bidrag Stiftelsen Ansvar för Framtiden	50000	88000
Bidrag från andra (förvaltningar/nämnder, myndigheter e t c)	20000	20000
Egen ekonomisk insats	7000	10500
Annan finansiering	0	0
Inkomster totalt	77000	118500

Utgifter

Direkta projektkostnader		
Aktiviteter	3700	7000
Material	0	8000
Personal	65105	92500
Övrigt	3195	6000
Administration	5000	5000
Utgifter totalt	77000	118500
Resultat +/-	0	0

Redovisningen upprättad

Ort och datum

Borås 2010-08-27

Projektansvarig

Namnsteckning

Ola Österlund

Namnförtydligande

Ola Österlund

Organisation

IOGT-NTO Skaraborg, IOGT-NTO Älvsborg, IOGT-NTO Göteborg o Bohuslän

Adress

Kasernvägen 6

Postadress och land

504 31 Borås, Sverige

Telefon och fax inklusive landskod

004633-103 273, 004676-842 82 83(mob), 004633-10 07 32(fax)

E-mail

ola.osterlund@iogt.se

Firmatecknare

Namnsteckning

Inga-Lill Bergsten Ali Strandberg

Namnförtydligande

Alva Strandberg, Inga-Lill Bergsten

Organisation

IOGT-NTO Skaraborg, IOGT-NTO Älvsborg, IOGT-NTO Göteborg o Bohuslän

Adress

Knektgårdsgatan 53B

Postadress och land

441 37 Alingsås

Telefon och fax inklusive landskod

0046322-633645

E-mail

alfa.alva@telia.com; ali.jerremalm@iogt.se; ibergsten@yahoo.se

Stiftelsen Ansvar för Framtidens anteckningar

--

För Stiftelsen Ansvar för Framtiden

Datum

--

Namnsteckning

--

Namnförtydligande

--

Den 27 november åkte projektet till Vara folkhögskola och träffade den nya föreståndaren för internatet, Christian Kegel. Projektledaren presenterade projektet och lade en preliminär tidsplan tillsammans med föreståndaren.

Fyra träffar planerades in med start vecka 8. Under terminen hade vi sedan mailkontakt med nya datum att planera in, vilket resulterade i totalt fem inplanerade träffar under terminen.

De fyra första träffarna deltog fem elever och sista träffen hela klassen med sjutton deltagare.

Vecka 8 – tisdagen den 23 februari

Träffen inställd då det var risk att taket på skolan skulle rasa in på grund av snö. Skolan var stängd.

Vecka 9 – tisdagen den 2 mars**Material: Alkokoll**

Presentation av IOGT-NTO-rörelsen. Vad är en drog? Hur påverkas kroppen? Ej bruk, bruk, riskbruk, missbruk – vilka är definitionerna? Frågestund kring ämnena. Sedan spelade vi spel och lärde känna varandra.

Reflektioner: Gruppen lyssnade och diskuterade, det kändes lite tungt då det blev mest föreläsande och inte så mycket "göra själv". Det blev en diskussion huruvida cigaretter och snus är droger, en diskussion som brukar uppstå. Projektledaren använde material från "Alkokollen" samt berättade om IOGT-NTO-rörelsen. Känslan efteråt var att det blev mycket pratande och de fick inte göra så mycket själva. Denna presentation hade varit bättre att göra i helklass under lektionstid.

Vecka 10 – tisdagen den 9 mars**Material: oPåverkad lektion 1**

Fördjupning i ämnet alkohol från förra veckan, inledde med att beskriva de olika definitionerna på skalan ej bruk – missbruk. Vi genomförde hela lektion ett från UNF:s skolmaterial *oPåverkad*.

Reflektioner: Intresset var högt då deltagarna fick reflektera och göra uppgifter själva. Diskussionerna hade högre kvalitet än vid första träffen. Deltagarna drog paralleller mellan verkligheten och diskussionen, pratade om egna erfarenheter angående de olika graderna av bruk. Kvällen avslutades med diskussioner om missbruk, hur det definieras och några av deltagarna berättade om sina tidigare narkotikamissbruk.

I en av övningarna från *oPåverkad* skulle man bedöma några händelser och sätta in personerna i händelserna på en skala för vilken konsumtion de hade. Detta var lite otydligt för några i gruppen och för mycket förklarande behövdes. Dock kom några riktigt intressanta åsikter fram och satte bitvis fart på diskussionen. De flesta svar är trots det stereotypa och platta.

En annan av övningarna där man ska reflektera över varför vuxna/unga dricker, varför vissa använder narkotika samt varför en del inte dricker alkohol och sedan skriva på blädderblock vad gruppen kommit fram till fungerade bra. De menade att vuxna dricker till maten och vid fest medan unga mer "super". Det gav intressanta diskussioner och elevgruppen kunde uttrycka sig väl.

Vecka 11 – tisdagen den 16 mars**Material: oPåverkad lektion 2**

Talkshow kring alkohol och trafik, en trafikolycka har skett på grund av rattfylla. Projektledaren gick tillsammans med gruppen igenom situationen och pratade om vad som hände och varför. Hur borde man gjort annorlunda för att undvika detta? Vem bär ansvaret?

Reflektioner: Detta uppskattades mycket av deltagarna. Upplägget var klockrent, deltagarna tyckte det var roligt att rollspela olika roller och redogöra för sina iakttagelser i händelsen. Dock var det för målgruppen kanske lite för många moment kring samma händelse, de sa mycket samma saker. Det blev svårt att hålla isär övningarna.

Vecka 12 – tisdagen den 23 mars

Träffen inställd på grund av konflikter i klassen.

Vecka 17 – tisdagen 27 april**Material: Drogkampen och varumärkesanalys**

Vi började med att ställa lite frågor från *Drogkampen* som Länsnykterhetsförbundet tagit fram. Deltagarna fick resonera fram svar i grupper. Därefter gjorde gruppen gemensamt en varumärkesanalys på vita tavlan där vi pratade om olika varumärken och vad de förmedlar, och vad företagen vill att vi ska förknippa med varumärkena.

Reflektioner: Drogkampenfrågorna var svåra men intressanta. Gruppen gick in för uppgiften. Det är dock inget material vi kommer använda i framtiden för liknande målgrupper, det var för svårt. Varumärkesanalysen gav intressanta diskussioner, vi pratade om bilmärken, alkoholmärken, affärskedjor och avslutade med att analysera deltagarnas egen skola. De var tydliga med att koppla svensk öl till måltider och alkohol till festmiljöer, precis på samma sätt som alkoholreklamen marknadsförs.

Det hade varit intressant att koppla detta till en analys på media och reklamer som vi först hade tänkt men inte hann med. Detta var en del av projektets idé att lyfta normer och vad olika företag vill förknippa med sina varumärken och elevgruppen tyckte det var intressant.

Vecka 18 – torsdagen 6 maj**Material: forumteater skriven av Wendelsbergs folkhögskola**

Vi började med att göra värderingsövningar kring olika frågeställningar med "fyra hörn" där man fick motivera sitt ställningstagande kring alkohol, kamratskap, gruppsyck och situationer kopplade till dessa ämnen. Därefter spelade vi upp en kort dialog som deltagarna sedan fick pausa, ta någons plats och ändra handlingen till något positivt. Pjäsen handlade om två kompisar som ska åka bil men chauffören kör rattfull och blir tagen av polisen.

Reflektioner: Detta var klart den mest uppskattade träffen, det blev så verkligt och deltagarna fick verkligen träna på sina argument för att kompiserna inte skulle köra/skjutsa dem fast den hade druckit. Alla uppträdanden bejublades starkt.

00

2010-08-27

Intervju med föreståndaren för internatet på Vara folkhögskola

Projektledare(PL): Hur tycker du projektet varit?

Föreståndaren(F): Projektet var bra, dock var det många som gått sitt andra år nu och de hade lyssnat föregående år och trodde det var samma sak. Du och jag borde kommunicerat mer innan projektets start om vad som borde gälla.

PL: Det som var annorlunda från föregående år var att förra föreståndaren hade träffarna som obligatoriska för deltagarna och för dig var de frivilliga. För mig blev detta annorlunda och det var jag inte beredd på.

F: Precis, och det fick jag veta väldigt sent, vi borde ha pratat mer innan om vad som varit tidigare och vilka förväntningar som fanns, från båda sidor. Första gången jag fick höra om detta var när du ringde första gången, då gick jag och pratade med tidigare föreståndaren och fick veta att du varit här. Kommunikationen mellan henne, lärarna och mig har varit bristfällig.

PL: Vilka träffar tycker du fungerat bäst?

F: Forumteatern var bäst av de träffar jag var på, sedan var ju den andra personalen med några gånger utan mig också. Det var många som fick sig en tankeställare under forumteatern. Det är jätteviktigt att deltagarna får träna på "riktiga situationer".

PL: Håller med. Jag tyckte att den andra träffen var bra också, då diskuterade vi olika definitioner på bruk av alkohol och fick en intressant diskussion om hur man blir beroende. Deltagarna var oroliga att de inte skulle märka av det.

PL: Vad tycker du om materialet som använts?

F: Det kunde ha varit lite mera "göra" och lite mindre lyssna. Det blev lite för mycket information. Kanske hade vi kunnat se på film och diskuterat den efteråt.

PL: Jag håller med dig faktiskt. Jag har försökt utgå ifrån olika material som är framtagna, men de bästa diskussionerna har vi fått från vanliga frågeställningar som jag haft med mig eller som kommit fram i diskussionen.

PL: Tror du projektet har "gett deltagarna något"?

F: Absolut! Inte för alla men för några av dem, en tre, fyra stycken, har pratat om saker som hänt och fått sig några tankeställare. Det har också blivit några "aha upplevelser" under terminen, de kan bättre koppla det vi pratat om till verkligheten efter träffarna. Normerna är väldigt viktiga att prata om gällande alkohol med denna grupp. Exempel: Varför är det så viktigt att ha något i handen på en fest?

PL: Om vi gjorde om det nästa år, vad skulle ändras då?

F: Om det blir något nästa år tror jag automatiskt det skulle bli bättre, dels för att vi känner varandra bättre och kan föra en bättre dialog innan projektets start. Sedan är det nya elever, jag skulle kunna kräva obligatorisk närvaro om vi vill, de känner inte till vad projektet gjorts tidigare. Du och jag skulle pratat igenom förväntningarna och förutsättningarna mer. Jag ställer mig väldigt positiv till en fortsättning på projektet, alkohol är en stor riskfaktor hos denna grupp människor och borde därför vara ett ämne som tas upp.

OOⁿ

2010-08-27